

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 34. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/237 E., 2024/779 K.

KARAR : İstinaf başvurusunun esastan reddi

İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 31. İş Mahkemesi

SAYISI : 2022/683 E., 2023/519 K.

MAHKEMESİ : Ankara 12. İş Mahkemesi

SAYISI : 2023/10 E., 2023/21 K.

Taraflar arasındaki arabuluculuk tutanağının iptali ve işe iade davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince asıl ve birleşen davaların reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

1. Davacı vekili asıl dava dilekçesinde; davacının, davalı işyerinde resepsiyon görevlisi olarak 02.01.2018 tarihinden iş sözleşmesinin haksız olarak feshedildiği 19.12.2022 tarihine kadar çalıştığını, müvekkilin iş sözleşmesinin oldu bittiye getirilmek suretiyle ve planlı bir şekilde otele davet edilen bir arabulucu aracı kılınarak işverenin talepleri doğrultusunda düzenlenen arabuluculuk tutanağı ile feshedildiğini, iş sözleşmesini sonlandırma işleminin müvekkilinin gerçek iradesini yansıtmadığını ileri sürerek iş sözleşmesinin feshini içeren ihtiyari arabuluculuk anlaşma tutanağının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

2. Davacı vekili birleşen dava dilekçesinde; davacının iş sözleşmesinin 19.12.2022 tarihinde haksız ve usulsüz olarak feshedildiğini, daha önceden ayarlanan bir arabulucu ile sanki gerçek anlamda ortada taraflar arasında uzlaşarak yapılan iradi bir iş sözleşmesi feshi söz konusuymuş gibi tutanak hazırlatılıp davacıya imzalatırıldığını, iş sözleşmesi sonlandırma işleminin hem müvekkilinin gerçek iradesini yansıtmadığını hem de sözleşmesinin feshinde müvekkilinin herhangi bir kusurunun bulunmadığını ileri sürerek iş sözleşmesinin feshinin geçersizliğinin tespiti ile işe iadesine, somut davanın, bağlantılı olan Ankara 31. İş Mahkemesinin 2022/683 Esas sayılı dosyası ile birleştirilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı vekili asıl davaya cevap dilekçesinde; davacının, arabuluculuk sürecini iyiniyet kurallarına aykırı şekilde reddetmesini makul bulmanın mümkün olmadığını, bütün hesapları bizzat onaylayan ve haklarını bilen davacının arabuluculuk sürecine ilişkin iddialarını kabul etmediklerini, usulüne uygun olarak yapılan arabuluculuk süreci neticesinde tarafların ... iradeleriyle anlaşmaya vardıklarını savunarak davanın reddini istemiştir.

2. Davalı vekili birleşen davaya cevap dilekçesinde; ihtiyari arabuluculuk yoluyla aralarındaki iş ilişkisini anlaşma ile sona erdirdiklerini, söz konusu arabuluculuk

dosyasının davacının işe iade davasından doğabilecek haklarını da kapsadığını, taraflar arasında geçerli ve ilâm hükmündeki anlaşma belgesine rağmen açılan davanın başkaca bir hususun araştırılmasına dahi gerek olmadan reddine karar verilmesi gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; taraflar arasında yapılan ihtiyari arabuluculuk görüşmeleri sonucunda imzalanan arabuluculuk tutanağının hata, hile ve ikrah gibi irade fesadına maruz kalınması nedeniyle imzalandığı hususunun dosya kapsamındaki delillerle ispatlanamadığı, davacının haklarını ve arabuluculuk tutanağını imzaladığında sonuçlarını bilebilecek durumda olduğu, ihtiyari arabuluculuk anlaşma belgesinin iptali talebinin reddi gerektiği, davacının ihtiyari arabuluculuk sürecinde iradesinin sakatlandığı hususunda ispat gerçekleşmediğinden arabuluculuk müzakeresi sonucu anlaşma sağlanan işe iade talebi yönünden de davanın dava şartı yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle asıl ve birleşen davaların reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinafa başvuru dilekçesinde; davacının 02.01.2018 tarihinden iş sözleşmesinin davalı tarafından haksız olarak feshedildiği 19.12.2022 tarihine kadar görevini layıkıyla yerine getirdiğini, davalının, iş sözleşmesini haksız ve usulsüz olarak feshettiğini, davalı Şirketin sözde haksız olarak iş sözleşmesini feshettiği müvekkiline kıdem tazminatı ödemediğini, davalı tarafından planlanan iş sözleşmesini sonlandırma işleminin davacının gerçek iradesini yansıtmadığını ve sözleşmenin feshinde müvekkilinin herhangi bir kusurunun söz konusu olmadığından, arabuluculuk tutanağının iptali ile müvekkilinin işine iade edilmesi gerektiğini, usulüne uygun bir arabuluculuk müzakeresinin/görüşmesinin dahi yapılmadığını, başvurucu işverenin işçi işveren uyumsuzlukları için kanunen getirilen arabuluculuk uygulamasını kanuna karşı hile yapmak suretiyle uyguladığının görüldüğünü, arabuluculuk tutanağının 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 30 vd. maddelerinde yer alan hükümler nedeniyle (arabuluculuk tutanağı korku yaratmak suretiyle imzalandığından) iptali gerektiğini; dolayısıyla müvekkilinin de işe iadesinin gerektiğini belirterek istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; ihtiyari arabuluculuk anlaşma tutanağına göre işçilik alacakları ile işe iade konusunda taraflarca anlaşma sağlandığı, işçinin işveren nezdinde hizmet dönemine ilişkin olarak anlaşılan kalemler hariç geçmiş dönem ücret, hafta tatili, yol ve yemek, ulusal ... ve genel tatil, prim ve ikramiye, sosyal yardım, yıllık izin, fazla çalışma, asgari geçim indirimi, kötüniet tazminatı, haksız fesih tazminatı, ayrımcılık tazminatı, maddi ve manevi tazminat alacağı bulunmadığının belirtildiği, toplam 51.772,30 TL ödeme konusunda mutabakat sağlandığı, işçinin işe iade talebinin bulunmadığı, buna bağlı parasal haklar ile işe iade sonrası boşa geçen süre ücreti ve işe başlatmama tazminatı taleplerinin olmadığı konusunda tutanağın düzenlendiği, ihtiyari arabulucunun tutanakta belirtilen adresi ile davalı işyeri adresinin aynı olmadığı, tutanak tarihi olan 20.12.2022 tarihli işyeri kamera kayıtlarının Mahkemece incelemeye alındığı, ses detayı olmayan kayıtlarda davacı ile muhasebeci olduğu belirtilen kişinin konuştuğu ve el sıkışarak işçinin ayrıldığı görüldüğü, beyanlarına başvuru tek tanığın da arabulucu görüşmesi konusunda görgüye dayalı bilgisi bulunmadığı gözetilerek ve imzaların geçerliliği konusunda da herhangi bir iddia olmadığından davacının iradesinin fesada uğratıldığının davacı tarafça ispat edilemediği, işe iade davası yönünden de ihtiyari arabuluculukta anlaşma sağlandığı göz önüne

alınarak istinaf sebeplerine itibar edilmediği gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esaslan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili, istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü sebepleri belirterek kararı temyiz etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, ihtiyari arabuluculuk anlaşma belgesinin iptali davası ile birleşen işe iade davasının birlikte görülüp görülemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 371 inci maddesi.

2. 6100 sayılı Kanun'un "Davaların ayrılması" kenar başlıklı 167 nci maddesi şu şekildedir:

" (1) Mahkeme, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için, birlikte açılmış veya sonradan birleştirilmiş davaların ayrılmasına, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden karar verebilir. Bu durumda mahkeme, ayrılmasına karar verilen davalara bakmaya devam eder.

"

3. 6100 sayılı Kanun'un "Bekletici sorun" kenar başlıklı 165 inci maddesi ise şöyledir:

"(1) Bir davada hüküm verilebilmesi, başka bir davaya, idari makamın tespitine yahut dava konusuyla ilgili bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamamen bağlı ise mahkemece o davanın sonuçlanmasına veya idari makamın kararına kadar yargılama bekletilebilir."

4. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun (7036 sayılı Kanun) 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şu şekildedir:

" (1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır.

(2) Davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderilir. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir. Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığına anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir."

5. 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun (6325 sayılı Kanun) 18 inci maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"(5) (Ek: 12/10/2017-7036/24 md.) Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz."

6. 6098 sayılı Kanun'un 27, 30, 39 ve 420 nci maddeleri.

7. 7036 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi.

3. Değerlendirme

1. Somut uyuşmazlıkta davacı vekili, asıl dava dilekçesi ile davacının iradesinin sakatlandığını ileri sürerek iş sözleşmesinin feshini içeren ihtiyari arabuluculuk anlaşma tutanağının iptalini talep etmiş; birleşen dava ile iş sözleşmesini sonlandırma işleminin hem müvekkilinin gerçek iradesini yansıtmadığını hem de sözleşmenin feshinde müvekkilinin herhangi bir kusurunun söz konusu olmadığını belirterek iş sözleşmesinin feshinin geçersizliğinin tespiti ile işe iadesine, dava dosyasının, Ankara 31. İş Mahkemesinin 2022/683 Esas sayılı dava dosyası ile birleştirilmesine karar verilmesini talep etmiştir. Ankara 12. İş Mahkemesinin 10.01.2023 tarihli ve 2023/10 Esas, 2023/21 Karar sayılı kararı ile aralarında fiilî ve hukuki bağlantı bulunduğu gerekçesiyle işe iade davasının, Ankara 31. İş Mahkemesinin 2022/683 Esas sayılı davası ile birleştirilmesine karar vermiştir.

2. İlk Derece Mahkemesince davacının ihtiyari arabuluculuk sürecinde iradesinin sakatlandığı hususunda ispat gerçekleşmediği gerekçesiyle asıl davanın reddine ve arabuluculuk müzakeresi sonucu anlaşma sağlanan işe iade talebine ilişkin birleşen davanın da dava şartı yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

3. Bölge Adliye Mahkemesince ise davacının iradesinin fesada uğratıldığının davacı tarafça ispat edilemediği, bu yönden somut delil ibraz edilemediği, işe iade davası yönünden de ihtiyari arabuluculukta anlaşma sağlandığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

4. Bilindiği gibi 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varılması hâlinde anlaşılan hususlarda dava açılmaz.

5.

Dairemizce yapılan değerlendirmede, anlaşma belgesinin veya anlaşmaya dair son tutanağın, anlaşılan hususlarda dava açılmasının önünde hukuki bir engel oluşturduğu sonucuna varılmıştır. 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinde açıkça ve emredici şekilde, anlaşılan hususlarda dava açılmayacağı öngörüldüğünden öncelikle bu engelin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Kanun, anlaşma belgesinin varlığı karşısında bu belgede anlaşıldığı belirtilen hususlarda dava açılmasına imkân tanımamaktadır. Bu bakımdan anlaşma belgesinin iptaline karar verilmedikçe alacak yahut işe iade talebi ile açılan davaların esasına yönelik inceleme yapılması mümkün değildir. Anlaşma belgesinin geçersizliğini ileri süren taraf, bu belgenin iptalini ayrı bir dava ile talep edebileceği gibi anlaşma belgesinin iptali talebini, alacak veya işe iade talebi ile aynı davada da ileri sürebilir.

6. Davacının dava dilekçesinde anlaşma belgesinin geçersiz olduğunu ileri sürerek netice-i talep bölümünde alacak veya işe iade talep etmesi veya dava dilekçesinde anlaşma belgesinin geçersiz olduğunu ileri sürerek netice-i talep bölümünde anlaşma belgesinin iptali ile alacak veya işe iade talep etmesi durumunda tek bir dava vardır. Anlaşma belgesinin geçersizliği iddiası, açılan davada ön sorun olarak incelenir. Mahkemece, alacak veya işe iade davası ile ilgili hükümden ayrı olarak anlaşma belgesinin iptaline ilişkin bir hüküm kurulması sonucu değiştirmez. Alacak ya da işe iade davasında, cevap dilekçesinde geçerli bir anlaşma belgesi olduğunun savunulması durumunda da bu husus, davada ön sorun olarak ele alınır. Diğer bir ifade ile davacıya anlaşma belgesinin iptaline yönelik ayrı bir dava açılması için süre verilmesine gerek bulunmamaktadır. Kesinlik hususu ön soruna göre belirlenemeyeceğinden, temyiz incelemesi sırasında işe iade davası mahiyeti itibarıyla kesin kabul edilir, alacak davasında ise miktara göre kesinlik belirlenir.

7. Davacı tarafından anlaşma belgesinin geçersizliğinin tespiti ile alacak veya işe iade davası birlikte talep edilmediği veya açılan davada davalı tarafça geçerli bir anlaşma belgesinin varlığı ileri sürülmediği sürece, anlaşma belgesinin iptali hususunun, 6100

sayılı Kanun'un 163 üncü maddesi bağlamında ön sorun olarak ele alınması mümkün değildir.

8. Öte yandan; 25.10.2017 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 20 nci maddesi uyarınca açılan fesih bildirimine itiraz davalarında verilen kararlar hakkında temyiz yoluna başvurulamaz. 4857 sayılı Kanun'un geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında da İlk Derece Mahkemeleri tarafından bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararların karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tâbi olduğu hususu düzenlenmiştir. Belirtilen düzenlemeler uyarınca ilk derece mahkemelerinden 25.10.2017 tarihinden sonra verilen işe iade davalarındaki kararlar hakkında bölge adliye mahkemesi kararları kesindir, bu kararlara karşı temyiz yoluna başvurulamaz. Tek başına anlaşma belgesinin iptali talebine ilişkin davalarda verilen kararlar ise Yargıtay denetimine tâbidir. Bu şekilde 25.10.2017 tarihinden sonra her iki davanın kanun yolu da birbirinden farklı hâle gelmiştir.

9. Her iki dava için kanunlarda yer alan düzenleme ve kanun yolları farklı olduğundan, arabuluculuk anlaşma belgesinin iptali davası ile işe iade davası ayrı ayrı açıldığında, bu davaların ayrı görülmesi ve arabulucunun iptali davası bekletici mesele yapılarak sonucuna göre karar verilmesi gerekmektedir.

10. Somut uyuşmazlıkta; davacı tarafından işe iade davası ve arabuluculuk tutanağının iptali davaları ayrı ayrı açılmış olup işe iade davasında, arabuluculuk tutanağının iptali davasının sonucunun bekletici mesele yapılması gerekirken davaların birleştirilerek görülmesi isabetsizdir.

11. 6100 sayılı Kanun'un 167 nci maddesi uyarınca yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için aralarında bağlantı bulunsa bile davaların ayrılmasına, davanın her safhasında karar verilebilir.

12. Hâl böyle olunca Mahkemece, birleştirilen Ankara 12. İş Mahkemesinin 2023/10 Esas sayılı işe iade dava dosyası asıl davadan tefrik edilerek yeni bir esasa kaydedilmeli ve tefrik edilen davada, arabuluculuk anlaşma belgesinin iptali davası bekletici mesele yapılmalıdır. Davaların birlikte görülmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının talep hâlinde davacıya iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

04.07.2024 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

K A R Ş I O Y

Davacı işçi, asıl dava dilekçesi ile işveren tarafından süreci başlatılan ihtiyari arabuluculuk sonunda düzenlenen anlaşma tutanağının gerçek iradesini yansıtmaması nedeniyle iptalini istemiş, daha sonra birleşen dava ile işveren tarafından yapılan feshin

geçersizliğinin tespitine ve işe iadesine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece yapılan yargılama sonucunda asıl dava ile birleşen davanın reddine karar verilmiş, kararın davacı tarafından istinafi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir. Karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

7036 sayılı Kanun'un 11 inci maddesi ile 4857 sayılı Kanun'un 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişlikle bölge adliye mahkemelerinin işe iade davalarına ilişkin verdiği kararlar kesin olup temyiz edilemez. Hangi gerekçe ile olursa olsun işe iade davası sonucu verilen karar kesin olduğuna göre, işe iadeye ilişkin anlaşma tutanağının geçersizliğinin tespitine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın da kesin olduğu kabul edilmelidir. Öncelikle temyiz isteğinin kesinlik nedeniyle reddi gerekirdi.

Diğer yandan, 6100 sayılı Kanun'un 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre kanunda belirtilen durumlar dışında tespit davası açan davacı, dava açmakta hukuken korunmaya değer güncel bir yararının bulunduğunu açıkça ortaya koymak zorundadır. Bu nedenle diğer davalarda aranan hukuki yarar yanında tespit davası açan davacının, kendisi için söz konusu olan tehlike veya tereddütlü durumun ortaya çıkaracağı zararın ancak tespit davası ile giderilebileceğini ispat etmesi gerekir. Şayet davacı, kendisini tehdit eden tehlikenin tespit davası ile giderilebileceğini ispat ederse hukuki yararının varlığından söz edilebilir. Tespit davası ile elde edilecek hukuki koruma başka bir yolla veya başka bir davayla sağlanabiliyorsa bu konuda tespit davası açmakta hukuki yarar bulunmamaktadır. Bir dava içerisinde iddia veya savunma olarak ileri sürülebilecek hususlar da tespit davasının konusu olamaz (... Pekcanitez, Pekcanitez Usûl, İstanbul, On Beşinci Baskı, 2018, s. 976-977).

Arabuluculuk anlaşma belgesinin iptaline yönelik dava niteliği itibarıyla bir tespit davasıdır. Bu dava ile borçlar hukuku sözleşmesi niteliğindeki anlaşmanın geçersizliğinin tespiti istenmektedir. Her tespit davasında olduğu gibi burada da davacı söz konusu davayı açmakta güncel hukuki yararının varlığını ortaya koymak durumundadır.

Anlaşma belgesinin geçersizliğinin tespiti işe iade davasında ön sorun olarak incelenebildiğine göre tespit davası ile elde edilecek hukuki korumanın başka bir yol veya dava ile sağlanabildiği açıktır. Bu durumda davacının anlaşma belgesinin iptali istemiyle ayrı bir dava açmasında güncel hukuki yararının varlığından söz edilemez. Bir an güncel hukuki yararının bulunduğu kabul edilse bile birleşen işe iade davasında da arabuluculuk anlaşma belgesinin geçersizliği ileri sürüldüğüne göre artık arabuluculuk anlaşma belgesinin geçersizliğinin tespitinde güncel hukuki yarar kalmadığı gibi derdestlik dava şartı sorunu da ortaya çıkacaktır. Bu nedenle arabuluculuk anlaşma belgesinin iptaline ilişkin açılan davanın hukuki yarar yokluğu nedeniyle usulden reddedilmesi gerekir. Son olarak 6100 sayılı Kanun'un 168 inci maddesinin son fıkrası uyarınca birleştirme ve ayırma hususundaki kararlar tek başına bozma sebebi teşkil etmez.

Yukarıda açıklanan sebeplerle sayın çoğunluğun kararın kesin olmadığı yönündeki görüşüne ve bozma gerekçesine katılamıyorum.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/974 E., 2024/1681 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 14. İş Mahkemesi

SAYISI : 2022/231 E., 2023/703 K.

Taraflar arasındaki işe iade davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; yapılan ön inceleme sonucunda gereği düşünüldü:

25.10.2017 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun (7036 sayılı Kanun) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince 4857 sayılı İş Kanunu'nun 20 nci maddesi uyarınca açılan fesih bildirimine itiraz davalarında verilen kararlar hakkında temyiz yoluna başvurulamaz. Aynı Kanun'un geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında da ilk derece mahkemeleri tarafından bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararların karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tâbi olduğu hususu düzenlenmiştir. Belirtilen düzenlemeler uyarınca ilk derece mahkemelerinden 25.10.2017 tarihinden sonra verilen işe iade davalarındaki kararlar hakkında bölge adliye mahkemesi kararları kesindir, bu kararlara karşı temyiz yoluna başvurulamaz.

Somut uyuşmazlıkta, iş sözleşmesi feshedilen davacı 15.02.2022 tarihli ihtiyari arabuluculuk anlaşma belgesinin iptali ile feshin geçersizliğinin tespitine ve işe iadesine karar verilmesini talep etmiş; Mahkemece davacının iptalini istediği 15.02.2022 tarihli ihtiyari arabuluculuk anlaşma belgesinin geçerli olup olmadığı hususu, işe iade davasında ön sorun olarak incelendikten sonra davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bu durumda kararın kesin olup olmadığının tespiti bakımından, dava konusu asıl talep hakkında verilecek kararın temyizi kabil olup olmadığının dikkate alınması gerekmektedir.

Dosya içeriğine göre işe iade talepli somut davada, İlk Derece Mahkemesinin karar tarihi 25.10.2017 tarihinden sonra olduğundan, karara yönelik temyiz isteminin 7036 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince reddine karar verilmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

Davacı vekilinin temyiz dilekçesinin REDDİNE,

Peşin alının temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

09.09.2024 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

K A R Ş I O Y

Arabuluculuk anlaşma tutanağına bağlanmış işçilik alacaklarının anlaşma tutanağına rağmen dava konusu edilip edilemeyeceği ve edilebilecekse bunun koşulları uyuşmazlık konusudur.

Bu hususa ilişkin olarak mevzuat hükümleri incelendiğinde karşımıza çıkan hükümler, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na (6325 sayılı Kanun) 7036 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesi ile eklenen ve dördüncü fıkra bakımından 7445 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (7445 sayılı Kanun) 35 inci maddesiyle değiştirilen 18 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarıdır.

6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre "Kanunlarda icra edilebilirlik şerhi alınmasının zorunlu kılındığı haller hariç, taraflar ve avukatları ile arabulucunun, ticari uyuşmazlıklar bakımından ise avukatlar ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi, icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılır."

Aynı Kanununun 18 inci maddesinin beşinci fıkrası ise "Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz." şeklindedir.

Yukarıya alınan maddelerin gerekçesi sırasıyla;

"...6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesine eklenen dördüncü fıkra ile, taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin, icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilâm niteliğinde belge sayılacağı hükme bağlanmaktadır. Bu düzenleme yapılırken 19.03.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 'Uzlaşma sağlama' başlıklı 35/A maddesi dikkate alınmaktadır. Zira bu maddede 'Avukatlar dava açılmadan veya dava açılmış olup da henüz duruşma başlamadan önce kendilerine intikal eden iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleriyle istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla, müvekkilleriyle birlikte karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilirler. Karşı taraf bu davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa, uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken hususları içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanaklar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesi anlamında ilâm niteliğindedir.' hükmü yer almaktadır. ..."

"...6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesine eklenen beşinci fıkra ile, arabulucu huzurunda anlaşılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Anlaşılan hususların bilahare dava edilemeyeceği dikkate alındığında arabulucu tarafından düzenlenecek ve taraflar ve varsa temsilcileri veya avukatları tarafından imzalanacak anlaşma tutanağında 'anlaşılan hususların' net bir şekilde ortaya konulmasında zorunluluk bulunmaktadır. Örneğin işçi ve işveren tarafı kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla çalışma ücreti konusunda anlaşmalarında arabulucunun bu kalemleri ayrıca ve açıkça tutanağa bağlamasında fayda görülmektedir. Anlaşma tutanağının içeriğinden 'anlaşılan hususlar' net bir şekilde görülebilmeli ve bilahare dava açma yasağına tâbi olan bu hususlar tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça tespit edilebilmelidir. ..."

Şeklindedir.

Arabuluculuk anlaşma tutanağının ilâm niteliğinde belge kabul edilmesi, "anlaşılan hususlarda taraflarca dava açılmaz" şeklindeki hüküm, 18 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarının gerekçesi ve 6325 sayılı Kanun'un Türkiye Büyük Millet Meclisinde 07.06.2012 tarihinde kabul edilen ilk metninde yer almayan 18 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarının görülen ihtiyaç ve lüzum üzerine yaklaşık beş yıl sonra çıkarılan 7036 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesiyle Kanun'a eklenmiş olması hususları birlikte

değerlendirildiğinde, kanun koyucunun açık iradesinin arabulucu önünde konuşulup anlaşma tutanağına bağlanan hususların, arabuluculuk anlaşma tutanağı hukuken geçerliliğini yitirmeden hiç bir şartta dava konusu edilmesine müsaade etmemek olduğu hususunda tereddüt bulunmamaktadır.

Hiç kuşkusuz anlaşma tutanağındaki imzanın sahteliğinin veya taraflardan birisinin iradesinin fesada uğratılmış olduğunun veya arabuluculuk görüşmesinin usulüne uygun yapılmadığının tespiti durumunda, anlaşma tutanağının iptal edilmesi mümkündür ve iptal kararının kesinleşmesi ile birlikte yukarıda değinilen dava açma yasağı ortadan kalkacağından iptal edilen anlaşma tutanağındaki hususlar dava konusu edilebilecektir.

Anlaşma tutanağının sahteliği veya irade fesadı ile sakatlığı veya arabuluculuk görüşmesinin usulüne uygun yapılmadığı iddiası, doğrudan doğruya açılacak bir alacak veya işe iade davasında görülmesi mümkün bir ön sorun mudur; yoksa işe iade veya alacak davasından önce ve bağımsız bir dava olarak açılması zorunlu mudur sorusunun cevabı uyuşmazlığın özüne tekabül etmektedir.

Kanun'un "anlaşılan hususlarda dava açılmaz" şeklindeki net ve emredici hükmü ile aynı doğrultudaki gerekçesi ve anlaşma tutanağını ilâm niteliğindeki belgelerden sayan yaklaşımı karşısında, dava açma yasağı ortadan kalkmadan yani arabuluculuk tutanağı iptal edilip bu karar kesinleşmeden anlaşma tutanağına konu hususlarda dava açılması mümkün olmadığından, bu hususun doğrudan doğruya açılacak işe iade veya alacak davası içerisinde ön sorun olarak tartışılıp karara bağlanmasına yasal olanak bulunmamaktadır. Kanun'un açık hükmünün olduğu yerde yorum veya işçi lehine yorum gibi argümanlarla açık kanun hükmü boşa çıkarılamaz. Bu aşamada hemen belirtmek gerekir ki; eğer 6325 sayılı Kanun ilk çıkarıldığı hâliyle kalsaydı yani yaklaşık beş yıl sonra 7036 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesi ile 18 inci maddeye eklenen beşinci fıkra olmasaydı hiç kuşkusuz arabuluculuk anlaşma tutanağının geçerli olup olmadığına göre açılacak işe iade veya alacak davasında ön sorun olarak incelenebilirdi. Ancak açıkça belli ki kanun koyucu tam da bu olasılığı engellemek için bilinçli bir tercihle yukarıda değinilen ek maddeyi 6325 sayılı Kanun'a monte etmiştir. Kanun koyucunun iradesi ve kanun hükmü bu kadar açıkken bu yasal değişiklik yapılmamış gibi davranmaya devam etmenin de izahı yoktur.

Bu hususta bir diğer görüş de iptal davasının ön sorun olarak ele alınamayacağını benimseyip müstakil dava niteliğini kabul etmekle birlikte, anlaşma tutanağının iptali davası ile duruma göre anlaşma tutanağının konusunu oluşturan işe iade veya alacak davasının birlikte açılabileceği ancak bu durumda müstakil iki davanın varlığı nedeniyle her ikisi bakımından da (işin doğası gereği önce iptal davası ile ilgili karar verilecektir) ayrı ayrı hüküm kurmak gerektiği şeklindedir ki, bu görüşe de katılmak mümkün değildir. Şöyle ki; yukarıda da izah olunduğu üzere anlaşma tutanağının hukuken varlığını sürdürdüğü herhangi bir zaman dilimi içerisinde Kanun'dan kaynaklanan dava açma yasağı nedeniyle anlaşma tutanağının konusu olan hususların dava konusu edilmesi mümkün değildir. İlgili Kanun hükmü bu durumu açıkça ve yoruma imkân bırakmayacak netlikte düzenlemiştir. Meseleyi bir örnek üzerinden açıklamak gerekirse örneğin, arabuluculuk anlaşma tutanağına bağlanmış kıdem tazminatı bakımından, hem arabuluculuk anlaşma tutanağının irade fesadı nedeniyle iptali ve hem de bakiye kıdem tazminatının tahsili talepli davada, anlaşma tutanağının konusu kıdem tazminatının dava edildiği tarih nedir? Hiç kuşkusuz anlaşma tutanağının iptalinin istendiği tarihtir. Peki bu tarih itibarıyla arabuluculuk anlaşma tutanağı hukuken geçersiz midir? Yine hiç kuşkusuz henüz iptal edilip bu yöndeki karar kesinleşmediği için arabuluculuk anlaşma tutanağı hukuken geçerliliğini devam ettirmektedir. Peki arabuluculuk anlaşma tutanağı hukuken geçerliken anlaşma tutanağına konu hususlar dava konusu edilebilir mi? 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki açık ve kesin emredici düzenleme nedeniyle edilemez.

Meselenin tartışılması gereken bir diğer yönü de davanın miktarı veya türü bakımından

kesinlik hususudur.

Bu hususta da iki farklı görüş ortaya çıkmış olup Dairemizin çoğunluk görüşü, iptal davası ile duruma göre işe iade veya alacak davası birlikte açılmış ve mahkemenin de iptal istemi ve sonrasındaki dava bakımından ayrı ayrı hüküm kurduğu hâl ile arabuluculuk anlaşma tutanağının neden geçersiz olduğunu izahla birlikte ayrıca iptal talebinde bulunulmayan ve doğrudan işe iade veya alacak talep edilen davalarda, mahkemenin arabuluculuk anlaşma tutanağının geçersizliği iddiasını ön sorun olarak inceleyip bu yönde hüküm fıkrası kurmadan doğrudan diğer taleple ilgili karar verdiği durumda, arabuluculuk anlaşma tutanağının geçersizliği hususunun bağımsız bir dava olmayıp diğer davada değerlendirilmesi gereken ön sorun olduğu, buna bağlı olarak da ön sorun olarak incelenecek bağımsız bir dava olmayan geçersizlik hususunun kesinliğe etkisi olmadığı şeklindedir ki kanaatimizce burada ulaşılan sonuç da hukuka uygun değildir. Konunun daha iyi anlaşılması bakımından yine örnek vermek gerekirse, işe iade hususunda arabulucuya gitmiş ve arabuluculuk görüşmesi anlaşma ile sonuçlanmış işçinin, iradesinin fesada uğratıldığını iddia edip arabuluculuk anlaşma tutanağının iptalini ve işe iadesini veya geçersizliğin nedenlerini açıkladıktan sonra arabuluculuk anlaşma tutanağının iptalini istemeden doğrudan işe iadesine karar verilmesini istediği bir davada, mahkeme iptal/geçersizlik hususunu ister ön sorun olarak değerlendirmiş isterse iptal/geçersizlik hususu ile işe iadeyi ayrı iki dava olarak niteleyip iki ayrı hüküm kurmuş olsun, bölge adliye mahkemelerinin işe iadeye dair verecekleri kararlar tür itibarıyla temyizi kabil kararlardan olmadığı için bu kararın Yargıtay tarafından incelenemeyeceği yönündedir. Keza konu işe iade değil de alacak ise bu defa da temyiz edenin sıfatına göre bakılması gereken ret veya kabul miktarı temyiz sınırının altında ise temyiz incelemesinin miktar bakımından kesinlik nedeniyle yapılamayacağı yönündedir.

Yukarıda birkaç kez izah edildiği üzere, arabuluculuk anlaşma tutanağına bağlanan hususlarda söz konusu anlaşma tutanağı açılacak bağımsız bir davada iptal ettirilip kararın kesinleşmesi sağlanmadan dava açılmaz. Davanın bağımsız iptal davası olarak açılması hâlinde verilecek karar tür itibarıyla temyize tâbi olduğu gibi bir miktar söz konusu olmadığı için miktar bakımından kesinliğe de takılmayacak ve her hâlde temyizen incelenmesi mümkün olacaktır. Bizce birlikte dava açılması yine yukarıda izah ettiğimiz üzere mümkün olmamakla birlikte bir an için mümkün olduğunu düşündüğümüzde de tek başına iptal davası iken temyizi kabil olan bir kararın yanına ilave bir dava geldi diye temyizi kabil olmaktan çıktığını düşünmenin hukuki ve mantıki bir dayanağı da bulunmamaktadır.

Yine yukarıda izah edildiği üzere, birlikte açılan davalarda iptal/geçersizlik hususunun ayrı bir dava olmayıp diğer davada çözümlenmesi gereken ön sorun olduğu görüşüne katılmamız ve temyiz/kesinlik meselesine bu gözle bakmamız mümkün değildir.

Kabul ettiğimiz görüşün, müstakil açılacak iptal davasının yıllar sonra kesinleşeceği gerçeği karşısında, işçinin bu zaman zarfında alacaklarının zamanaşımına uğrama riski ile alacağına oldukça geç kavuşma riskini barındırması hususunda gelmesi muhtemel eleştiriler bakımından da konunun açıklığa kavuşturulmasında fayda vardır. Öncelikle açık ve kesin bir kanun hükmünün uygulanmasından sosyal kaygılarla imtina edilemez. Diğer taraftan dava açmanın kanunen yasak olduğu dönem bakımından dava zamanaşımının işlemeye devam ettiği de işin mahiyeti gereği düşünülemez. Kaldı ki 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 153 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) ncı bendi de bu konu bakımından değerlendirilmeli ve tartışılmalıdır.

Son olarak değinilmesi gereken bir husus da, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 208 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki "Bir belgenin sahteliğini iddia eden kimse, bunu aynı mahkemede ön sorun şeklinde ileri sürebileceği gibi, bu konuda ayrı bir dava da açabilir" hükmüdür. Buradaki düzenleme "bunu aynı mahkemede ön sorun olarak ileri sürebileceği gibi" ifadesinden de açıkça anlaşılacağı üzere, görülmekte olan bir davada taraflardan birisi tarafından sunulan delil niteliğindeki

belgeye ilişkin olup ilâm niteliğindeki belgelerden sayılan ve dava açma engeli teşkil eden arabuluculuk anlaşma tutanağının bu kapsamda değerlendirilmesi kanaatimizce mümkün değildir. Çünkü birisi dava açılmasına engel teşkil etmeyen ama davanın sonucunu etkileyebilecek bir delilken, diğeri doğrudan doğruya davanın açılmasına kanunen engel olan ilâm niteliğinde bir belgedir. Mahiyeti gereği de açılmış bir davada sonradan ileri sürülmesinden ziyade dava açılırken başlangıçta davacı tarafından getirilmesi beklenir. Aynı zamanda bu düzenleme sadece sahtecilik (imza inkârı) iddiasına ilişkin olup irade fesadı iddiasını ve diğere hususları kapsamaz. Diğere taraftan 6100 sayılı Kanun'un bu hükmü karşısında özel hüküm olduğu tartışmasız olan 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasının varlığı karşısında uygulanma imkânı yoktur ve anılan madde hükmü nedeniyle arabuluculuk anlaşma tutanağının iptaline ilişkin davanın müstakil bir dava olarak açılması zorunludur.

Sonuç olarak toparlamak gerekirse;

6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki açık hüküm nedeniyle, arabuluculuk anlaşma tutanağına bağlanan konularda sahtecilik, irade fesadı veya arabuluculuk sürecinde usulsüzlük iddiasında bulunarak dava açmak isteyen kimse; öncelikle müstakil bir arabuluculuk anlaşma tutanağının iptali davası açmalı, eğer tutanağın iptaline karar verilir ve bu karar kesinleşirse ancak bu kesinleşmeden sonra arabuluculuk anlaşma tutanağına konu hususlarda dava açılabilir.

Arbuluculuk anlaşma tutanağının geçersizliği doğrudan açılmış bir alacak veya işe iade davasında ön sorun olarak değerlendirilemez.

Arbuluculuk anlaşma tutanağının iptali ile buna bağlı olarak işe iade veya alacak talepli iki dava, dava yığılması şeklinde birlikte açılmaz ve görülemez. Birlikte açılan davalar bakımından hukuki vasıflandırma adı altında veya başka bir yöntemle iptal istemli dava diğere davanın ön sorunu olarak nitelendirilemez.

Birlikte açılan davalarda duruma göre işe iade veya alacak davası tefrik edilerek ayrı bir esasa kaydedilmeli ve bu talep bakımından dava tarihi itibarıyla 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasının dava açılmasına izin vermemesi gerekçe gösterilerek usulden ret kararı verilmelidir.

Arbuluculuk anlaşma tutanağının iptali/geçersizliği hususu, bağlantılı diğere davada değerlendirilmesi gereken ön sorun olamayacağından, her ne şekilde açılırsa ve her ne şekilde sonuçlanırsa sonuçlansın, sadece arabuluculuk tutanağının iptali istemli bağımsız bir dava kabul edilmesi gereken talep nedeniyle verilecek her türlü karara karşı her durumda temyiz yolunun açık olduğu kabul edilmelidir.

Arbuluculuk görüşmesi sonrasında anlaşmaya varılmadığına dair düzenlenmiş tutanak eklenerek açılan davada aynı talepler bakımından daha önce arabuluculuk anlaşma tutanağı düzenlendiğinin yargılama esnasında ortaya çıkması durumunda 6325 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin beşinci fıkrasının dava açılmasına izin vermemesi gerekçe gösterilerek usulden ret kararı verilmelidir. Bu durum dava dilekçesinde açıklanıp anlaşma tutanağının iptali istendikten sonra anlaşmaya varılmadığına dair tutanağa bağlı olarak talepte bulunulmuş olması hâlinde ise iptal istemi tefrik edilip ayrı bir esasa kayıpla davaya devam olunmalı, diğere dava ise yine aynı şekilde yukarıdaki gerekçeyle usulden reddolunmalıdır.

Usulüne uygun şekilde bağımsız olarak açılacak iptal davasının görülmesi süresince zamanaşımı süresinin durduğu kabul edilmelidir.

Şeklindeki hukuki ve vicdani kanaatim nedeniyle, arabuluculuk tutanağının iptalinin gerektiği veya geçersiz olduğu savıyla gerek iptal artı buna bağlı istek, gerekse iptal talep edilmeksizin duruma göre alacak veya işe iade istemli olarak açılan davalarda, öncelikle

bu şekilde de dava açılabilceği şekildeki kabul ile arabuluculuk anlaşma tutanağının geğersizliği meselesinin ayrı bir talep ve dava olarak incelenemeyeceği, duruma göre işe iade veya alacak davasının ön sorunu olarak incelenmesi gerektiği, bu görüŖe paralel olarak da işe iade davalarında arabuluculuk anlaşma tutanağının geğerliliğine veya geğersizliğine ve burada oluşacak sonuca göre işe iadeye ilişkin kararların temyizi kabil olmadığı, keza alacak davalarında da arabuluculuk anlaşma tutanağının geğerliliğine veya geğersizliğine ve burada oluşacak sonuca göre alacağa ilişkin kararların temyiz edenin sıfatına göre ret veya kabul miktarı temyiz sınırının altındaysa temyizen incelenemeyeceğine ilişkin sayın çoğunluk görüŖüne katılamıyorum.

K A R Ŗ I O Y

UyuŖmazlık; arabuluculuk tutanağının iptali ile feshin geğersizliğinin tespiti ve işe iadesine karar verilmesine ilişkindir.

6325 sayılı Kanun'a 7036 sayılı Kanun'un 24 üncü maddesi ile eklenen ve 7445 sayılı Kanun'un 35 inci maddesi ile değişen 18 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında;

"Kanunlarda icra edilebilirlik Ŗerhi alınmasının zorunlu kıldığı haller hariç, taraflar ve avukatları ile arabulucunun, ticari uyuŖmazlıklar bakımından ise avukatlar ve arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi , icra edilebilirlik Ŗerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılır.

Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz." şeklindeki düzenleme ile anlaşma tutanağına konu hususların, arabuluculuk anlaşma tutanağı hukuken geğerliliğini yitirmeden hiçbir Ŗartla dava konusu edilemeyeceği açıktır.

Ancak anlaşma tutanağındaki imzanın sahteliği, taraflardan birinin iradesinin fesada uğratıldığı veya arabuluculuk görüşmesinin Kanun'da belirtilen usullere uygun olarak yapılmaması hâlinde anlaşma tutanağının iptali gündeme gelecek ve bu durumda iptali hâlinde de tüm alacak kalemleri ayrıca dava konusu edilebilecektir.

7036 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde "4857 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca açılan fesih bildirimine itiraz davalarında verilen kararlar," temyiz edilemeyen kararlar içinde yer aldığından, dava konusu edilen işe iade talebinin istinaf incelemesi sonucu temyizi mümkün olmayacaktır.

Bu durumda arabuluculuk tutanağının iptali talebine ilişkin dava tek başına dava konusu edildiğinde temyizi mümkün iken, işe iade talepli dava ile birlikte görülmesinde ön sorun kabulü ile verilen kararın temyizinde, temyiz yolu açık olmadığı için ret kararı verilmesinin hukuka uygun olmadığı görüşüneyim.

Sonuç olarak, arabuluculuk tutanağının iptali ve işe iade talepli iş bu davada öncelikle yukarıda belirttiğim şekilde kanun yolları farklı olan bu iki talebe ilişkin davaların tefriki ile ayrı bir esasa kaydı yapılarak işe iadeye ilişkin davada, arabuluculuğun iptali talebine ilişkin dava bekletici mesele yapılarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerektiği görüşünde olduğumdan sayın çoğunluğun görüŖüne katılamıyorum.